

Sygn. akt VI GC 1018/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Justyna Supińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marta Denc

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2022 roku w Gdyni

na rozprawie

w postępowaniu gospodarczym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko **M. O.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego M. O. kwotę 1 817 złotych (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 1018/21

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 05 sierpnia 2020 roku, sprecyzowanym w piśmie z datą w nagłówku „dnia 25 stycznia 2021 roku (data prezentaty: 2021-01-29, k. 39 akt) powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. O. kwoty 5 694,64 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 5 523 złotych za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zapłaty składki z tytułu umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco o numerze (...) obowiązującej w okresie od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku. Na dochodzoną pozew kwotę składała się również kwota 171,64 złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności stanowiąca równowartość 40 euro, na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 893).

W odpowiedzi na pozew pozwany M. O. wniósł o oddalenie powództwa w całości wskazując, że powód nie przedstawił żadnego dowodu potwierdzającego fakt zawarcia przez strony umowy ubezpieczenia autocasco o numerze (...), albowiem załączone do pozwu wydruki nie zawierają żadnych podpisów, a w szczególności podpisu pozwanego. Tym samym zaś nie sposób uznać, że doszło do zawarcia takiej umowy między stronami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 kwietnia 2020 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wystawił na rzecz M. O. polisę ubezpieczeń komunikacyjnych numer (...). W treści wystawionej polisy wskazano, że ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku, a zakres ubezpieczenia obejmuje następujące opcje ubezpieczenia: (...) – za zapłatą składki w kwocie 1 260 złotych, (...) – za zapłatą składki w kwocie 3 879 złotych, (...) (...) – za zapłatą składki w kwocie 318 złotych i (...) – za zapłatą składki w kwocie 66 złotych. Łącznie składka wynieść miała kwotę 5 523 złotych i miała być płatna do dnia 15 maja 2019 roku.

Powyższa polisa dotyczyła pojazdu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

wydruk polisy ubezpieczeń komunikacyjnych numer (...) – k. 13-15 akt, oświadczenia do polisy ubezpieczeń komunikacyjnych numer (...) – k. 16 akt

Pismem z dnia 05 grudnia 2019 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wezwał M. O. do zapłaty należności w łącznej kwocie 5 807,62 złotych, na którą złożyły się kwoty: 5 523 złotych tytułem zaległej składki i 284,62 złotych tytułem odsetek ustawowych liczonych od dnia 29 listopada 2019 roku.

wezwanie do zapłaty – k. 12 akt

Pozwem z dnia 07 maja 2020 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. O. kwoty 5 523 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zapłaty składki z tytułu umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco o numerze (...) obowiązującej w okresie od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 czerwca 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pismem z datą w nagłówku „dnia 09 lipca 2020 roku” M. O. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 zaskarżając ten nakaz w całości.

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu i utraty mocy nakazu zapłaty z dnia 12 czerwca 2020 roku umorzył postępowanie w całości oraz stwierdził, że każda ze stron ponosi koszty procesu związane ze swym udziałem w sprawie.

pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym – k. 17-20 akt, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 czerwca 2020 roku wydany w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 – k. 21-22 akt, z.p.o. – k. 23 akt, sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 – k. 24-27, 28-29 akt, kserokopia koperty – k. 31 akt, postanowienie z dnia 17 lipca 2020 roku wydane w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 671751/20 – k. 33-34 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów przedłożonych przez powoda w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. O. kwoty 5 694,64 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 5 523 złotych za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zapłaty składki z tytułu umowy dobrowolnego

ubezpieczenia autocasco o numerze (...) obowiązującej w okresie od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku. Na dochodzoną pozwem kwotę składała się również kwota 171,64 złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności stanowiąca równowartość 40 euro – na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 893).

Kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu pozwany M. O. podniósł, iż powód nie wykazał, aby pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia autocasco na okres od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku o numerze (...). Wskazał, iż w jego ocenie za dowodem zawarcia przez strony takiej umowy nie mogą być załączone do pozwu wydruki, które nie zawierają żadnych podpisów, a w szczególności podpisu pozwanego, a w konsekwencji powyższego nie sposób uznać, że do zawarcia takiej umowy między stronami doszło.

Mając na uwadze powyższe twierdzenia stron Sąd zważył, że zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Umowa ubezpieczenia jest zatem umową dwustronnie zobowiązującą – ubezpieczający jest obowiązany uiścić umówioną składkę w zamian za ochronę ubezpieczeniową, przy czym o ile świadczenie ubezpieczającego jest bezwarunkowe, o tyle świadczenie ubezpieczyciela jest uzależnione od zajścia przewidzianego w umowie wypadku, tj. zdarzenia losowego. (G. Bieniek, H. Ciepła, S. Dmowski, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom 2, wydanie 6, LexisNexis, Warszawa 2006, s. 548).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 03 października 1969 roku (sygn. akt II PR 313/69) na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów przemawiających za zasadnością jego roszczenia. W razie zaś sprostania przez powoda ciężacemu na nim obowiązku, na stronie pozwanej spoczywa wówczas ciężar udowodnienia ekscpcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 roku, sygn. akt I CR 79/82). Natomiast zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 28 kwietnia 1975 roku, sygn. akt III CRN 26/75).

Wobec treści podniesionych przez pozwanego zarzutów rolę Sądu było ustalenie w pierwszej kolejności, czy strony zawarły przedmiotową umowę ubezpieczenia, z której powód wywodził swoje roszczenie w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie pozwala na ustalenie, że strony łączyła umowa dobrowolnego ubezpieczenia autocasco o numerze (...) obowiązująca w okresie od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku, której to umowie zdaniem powoda towarzyszyło zobowiązanie do zapłaty składki ustalonej na kwotę 5 523 złotych.

Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie Sąd miał na uwadze, iż czym innym jest umowa ubezpieczenia, a czym innym potwierdzająca ją polisa. Umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku solo consensu – poprzez zgodne oświadczenie stron umowy i do jej zawarcia nie jest wymagana forma pisemna, czy inna forma szczególna. Natomiast polisa, o jakiej mowa w art. 809 k.c. stanowi jedynie zewnętrzny nośnik potwierdzający treść zawartej umowy. Podkreślić przy tym należy, iż polisa nie warunkuje ważności zawarcia umowy ubezpieczenia (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 kwietnia 2013 roku, sygn. akt VI ACa 1324/12).

Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie powód jednakże nie zdołał udowodnić, że strony łączył ważny węzeł obligacyjny nakładający na każdą z nich obowiązek spełnienia określonych świadczeń – na powoda świadczenie ochrony ubezpieczeniowej związanej z odpowiedzialnością z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia autocasco w okresie od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku w dochodzonej kwocie, na pozwanego zaś – świadczenie zapłaty kwoty 5 523 złotych tytułem wynagrodzenia za przedmiotową ochronę.

Sąd zważył, iż powód nie zdołał wykazać, że obie strony wymieniły oświadczenia woli obejmujące ofertę zawarcia umowy ze strony powoda i oświadczenie woli o przyjęciu tej oferty przez pozwanego. Dla wykazania powyższej okoliczności powód przedłożył do akt sprawy jedynie pismo stanowiące wezwanie do zapłaty (nie przedkładając przy tym Sądowi dowodu doręczenia, czy chociażby nadania tego pisma do pozwanego) oraz dokument polisy ubezpieczeń komunikacyjnych numer (...), która to polisa stanowiła jedynie systemowy wydruk. Dokument ten nie został bowiem opatrzony podpisami stron, w tym w szczególności brak jest na tym dokumencie podpisu pozwanego.

W takiej sytuacji, mając na uwadze, że pozwany zawarciu takiej umowy konsekwentnie przeczył, powód zobowiązany był, po myśli art. 6 k.c. wykazać innymi dowodami okoliczność zawarcia z przez strony spornej umowy ubezpieczenia, z której wynikałby obowiązek zapłaty przez pozwanego składki w kwocie 5 523 złotych. Powód powyższemu obowiązkowi jednak nie sprostał, albowiem oprócz wygenerowanego przez siebie wydruku polisy numer (...), nie załączył żadnych dokumentów stanowiących postawę jej wystawienia – w szczególności umowy ubezpieczenia, czy też wniosku o ubezpieczenie.

Nadto wskazać należy, że zarządzeniem z dnia 19 października 2021 roku (k. 67 akt) zobowiązano pełnomocnika powoda w trybie art. 458⁵ § 2 k.p.c. do powołania wszystkich twierdzeń i dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (w 2 egzemplarzach, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszego zobowiązania, pod rygorem utraty prawa ich powoływania w toku dalszego postępowania pouczając, że zgodnie z art. 458⁵ § 4 k.p.c. spóźnione twierdzenia i dowody podlegają pominięciu, chyba że strona uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikała później. W takim przypadku dalsze twierdzenia i dowody na ich poparcie powinny być powołane w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym ich powołanie stało niemożliwe lub wynikała potrzeba ich powołania), a także że zarządzeniem z dnia 19 listopada 2021 roku (k. 91 akt) zobowiązano również pełnomocnika powoda do złożenia pisma przygotowawczego, w treści którego ustosunkuje się do twierdzeń, zarzutów i dowodów wskazanych w odpowiedzi na pozew (w 2 egzemplarzach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego zobowiązania, pod rygorem uznania, że nie są one kwestionowane).

W odpowiedzi na oba powyższe zobowiązania, do akt nie wpłynęła jakakolwiek korespondencja w sprawie.

Podkreślić przy tym należy, że źródłem powstania stosunku prawnego w postaci ubezpieczenia jest umowa zawarta między zakładem ubezpieczeń a ubezpieczającym. Natomiast zgodnie z art. 809 § 1 i 2 k.c., ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia, z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w art. 811, w razie wątpliwości umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia. Z powyższego wynika, że wystawienie przez zakład ubezpieczeń polisy następuje w celu zagwarantowania ubezpieczającemu pisemnego potwierdzenia zawarcia umowy. Zatem samo wystawienie takiego dokumentu nie prowadzi do powstania stosunku ubezpieczenia, a jedynie dokument ten potwierdza, że zakład ubezpieczeń zgodził się zawrzeć umowę o określonej treści.

Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 roku (sygn. akt I PKN 660/00) samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą. Jeśli zaś strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany (udowodniony, tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2001 roku, sygn. akt V CKN 406/00).

Mając na uwadze powyższe Sąd stanął na stanowisku, że skoro pozwany będący podmiotem, na którego rzecz wydruk polisy został wystawiony, nie potwierdził złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, a wręcz zaprzeczył

zawarcia przez strony takiej umowy tym samym negując istnienie obowiązku uiszczenia składki ubezpieczeniowej, za niewystarczające pod względem dowodowym należy uznać przedłożenie wydruku polisy niezawierającej podpisów stron, która jest dokumentem pochodzącym wyłącznie od jednej ze stron umowy. Sąd mógłby na podstawie takiej polisy wyrokować, ale tylko wtedy gdyby jej treść (w tym fakt zawarcia umowy) byłby potwierdzony innymi dowodami albo okoliczność związana z zawarciem umowy nie została zaprzeczona przez stronę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że strona powodowa nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku udowodnienia zasadności zgłoszonego roszczenia, albowiem mając świadomość treści zarzutów zgłoszonych przez pozwanego w odpowiedzi na pozew, w toku postępowania – i to mimo zobowiązania Sądu, nie przedłożyła jakichkolwiek dowodów na potwierdzenie zawarcia przez strony umowy ubezpieczenia, a nawet wręcz w żaden sposób nie ustosunkowała się do twierdzeń pozwanego.

Niezależnie od powyższego Sąd zważył, że pomiędzy treścią uzasadnienia pozwu a dokumentami złożonymi w sprawie występują nieścisłości, które również poddają w wątpliwość zasadność zgłoszonego roszczenia.

Zauważyć bowiem należy, iż w treści uzasadnienia pozwu powód wskazywał, że dochodzona w niniejszym postępowaniu kwota wynika z zawartej przez pozwanego z powodem umowy ubezpieczenia autocasco na okres od dnia 28 kwietnia 2019 roku do dnia 27 kwietnia 2020 roku o numerze (...). Natomiast jak wynika z treści wygenerowanej przez powoda i przedłożonej do akt polisy ubezpieczeń komunikacyjnych numer (...), ujęty w niej zakres ubezpieczenia obejmować miał następujące ubezpieczenie: (...) – za zapłatą składki w kwocie 1 260 złotych, (...) – za zapłatą składki w kwocie 3 879 złotych, (...) – za zapłatą składki w kwocie 318 złotych i (...) – za zapłatą składki w kwocie 66 złotych, tj. łącznie składka wynieść miała kwotę 5 523 złotych i miała być płatna do dnia 15 maja 2019 roku. A zatem z przedłożonej polisy nie wynika nie tylko wskazany w pozwie numer umowy, nie wynika także, że składka za ubezpieczenie autocasco miałaby wynosić 5 523 złotych, wręcz przeciwnie – była to łączna składka za różne rodzaje ubezpieczenia. Jedynie zaś na marginesie wskazać należy, że wszelkie ewentualne zmiany powództwa (w tym okoliczności uzasadniających żądanie) byłyby niedopuszczalne z uwagi na treść art. 505⁽⁴⁾ k.p.c., zgodnie z którym w postępowaniu uproszczonym zmiany takie są niedopuszczalne.

Reasumując, powód w niniejszej sprawie nie zdołał wykazać, aby pomiędzy stronami doszło do skutecznego zawarcia węzła obligacyjnego w postaci jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia, w tym umowy ubezpieczenia autocasco za zapłatą składki w kwocie 5 523 złotych, na podstawie której pozwany byłby zobowiązany do zapłaty na rzecz zakładu ubezpieczeń składki w żądanej niniejszym pozwem kwocie.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione i niezasadne (w tym w konsekwencji także w zakresie rekompensaty za koszty odzyskiwania należności), o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku na podstawie art. 805 k.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (poprzednio – o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 893) stosowanych a contrario.

Natomiast w punkcie drugim i trzecim sentencji wyroku orzeczono o kosztach procesu zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 109 k.p.c. zasądając od powoda na rzecz pozwanego jako strony wygrywającej kwotę 1 817 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, co obejmowało kwotę 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwotę 1 800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ustalonych na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zmianami).

Kosztami procesu w pozostałym zakresie na wyżej wskazanej podstawie Sąd obciążył także powoda uznając je jednakże za uiszczone (punkt trzeci wyroku).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 01 lipca 2022 roku